65ste Jaargang No 5405 DAGBLAD Dinsdag 20 April 1948

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling.
Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao, Directeur A. C. Beerman.
Hoofdredacteur Ad. Versnev.
Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27.
Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba. San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

De Communisten verslagen in Italie

Het gezond verstand overwon

Zijne Heiligheid de Paus glimlachte

De Christelijk-Democraten juichen

DE ITALIAANSE VERKIEZINGEN.

Volgens de berichten van gisteravond wonnen de Italiaanse anti - communisten belangrijk zelfs in het door de roden overheerste Noorden. Men verwachtte, dat ten minste in het Noorden van Italië de communisten een krachtige overwinning zouden behalen. Minister-president Alcide DeGasperi verklaarde, dat hij zeer bemoedigd was betreffende de tot nu toe getelde stemmen. Ook andere politieke leiders toonden zich tevreden. De Gasperi wilde echter geen voorspellingen doen aangaande de uiteindelijke telling. De eerste tellingen hebben betrekking op de Senaat: later komen de tellingen van de Kamer van Afgevaardigden en deze laatsten geven het zuiverste inzicht in de verhoudingen.

Gezien het gecompliceerde kiessysteem zal de juiste verdeling van de Senaatszetels ten getale van 237 zetels waarschijnlijk niet eerder bekend zijn dan Donderdag. Het tot dusver conservatieve Zuiden van Italië schijnt te veranderen. Dit gebied gaf in Juni 1940 aan de Christelijk Democraten de meeste stemmen. Nu lijkt het of de bezitloze kleine boeren uit deze streek gezwicht zijn voor de communistische leuze: geeft ons uw stem en wij geven u land. Ondanks het ongunstige weder schat men dat 90% van de 29 millioen kiezers hun stem hebben uitgebracht. De verkiezingspropaganda werd met grote hartstocht gevoerd en van internationale betekenis is de uitslag. De sprekers in de verkiezingsstrijd legden er de nadruk op, dat Italië te kiezen had, misschien zelfs voor geheel Europa, tussen het communisme en de democratie tussen het Oosten en het Westen; ja zelfs tussen oorlog of vrede.

DE NEDERLAAG.

Het toenemend aantal stemmen tonen steeds duidelijker aan, dat de communisten en hun linkse bondgenoten bijkans een complete nederlaag te boeken hebben bij de Italiaanse verkiezing. De stand tussen de anti-communisten en de communisten staat op de basis van 2 tegen 1. Volgens de tot nu toe beschikbare gegevens schijnt het, dat de Christelijk-Democraten een absolute meerderheid van stemmen gewonnen hebben in het eerste parlement van de Italiaanse Republiek. Het communisme, dat hoopte Italië aan de kant van Sovjet Rusland te krijgen, heeft gefaald. Zelfs in het Rode Noorden wonnen de Christelijk-Democraten. De globale stand van zaken op dit ogenblik toont aan, dat het nieuwe kabinet zal bestaan van leden van de Christelijk-Democraten, de Republikeinen en de Socialisten.

DE PAUS GLIMLACHTE.

Paus Pius XII glimlachte gelukkig toen hij aan drie Noordamerikaanse journalisten zeide, dat Hij spoedig een formele verklaring zal geven over de Italiaanse verkiezing. Vaticaanse autoriteiten wijzen er op, dat de Paus eerst volledig ingelicht wil zijn over de uitslagen alvorens iets te zeggen.

De Paus beloofde echter te spreken en dat deed hij op een particuliere audiëntie, die hij verleende aan een kleine groep Noordamerikaanse bezoekers en inwoners van Rome. De autoriteiten van het Vaticaan tonen zich zeer tevreden over de binnenkomende resultaten der verkiezing. Een lid van het staatssecretariaat noemde het verloop zeer bevredigend. Een ander dacht, dat het een belangrijke bijdrage was tot de vrede.

DEGASPERI VERHEUGD.

Het kantoor van minister-president gaf de volgende verklaring aan de A.P. Terwijl ik er op vertrouwde, dat wij zouden winnen, schijnt uit de gegevens, die nu beschikbaar komen, dat de steun, die onze partij gekregen heeft zelfs groter is dan wij konden hopen. Het resultaat is een gevolg van het gezond verstand van ons volk. Het ging om het bestaan van het land, niet om de een of andere partij.

DE TOESTAND IN COSTA RICA.

De leider der opstandelingen José Figueres zond in grote haast koeriers naar zijn troepen om verder bloedvergieten te voorkomen, nadat een overeenkomst met de regering was geratificeerd om de burgeroorlog te regelen. Het schijnt, dat de opstandelingen de overwinnaars zijn. De overeenkomst werd gisteren te San José getekend door President Teodoro Picado en vertegenwoordigers van Figueres. De leiders der rebellen zeiden, dat Figueres' strijdkrachten gisteren tot vlak bij San José optrokken en dat zij daarmede zullen voortgaan met vermijding van te schieten in zover dat mogelijk is. Figueres zeide, dat hij verwacht, dat de hoofdstad zich binnen een paar dagen zal overgeven. In San José heerst momenteel volledige censuur, doch men vermoedt, dat zij vandaag wordt opgeheven. Volgens de gesloten overeenkomst zal de vice-president Santos Leon Herrera het presidentschap waarnemen tot 8 Mei, wanneer de Nationale Vergadering bijeen zal worden geroepen. De vroegere minister van Arbeid Miguel Brenes werd minister van Oorlog met als taak de ontwapening van de regeringsstrijdkrachten en het overgeven van de wapens aan de rebellen.

Als commentaar op de overeenkomst zeide Figueres, dat het opruimen van de moeilijkheden hun taak is. Wij zullen er buiten blijven. Wanneer wij de hoofdstad bezetten, zullen wij de voorlopige regering vervangen door een Junta en zullen de verkiezingen worden vastgesteld. Bezoekers aan het front vertelden, dat er gisteren nog zwaar gevochten werd te Escaru en Santana in de buurt van San José.

Telegrammen uit Centraal Amerikaanse bronnen zeggen, dat de communistische leider van Costa Rica, Manuel Mora, de baas is in San José en dat hij Figueres aangeboden heeft om hun troepen samen te voegen.

NIEUWS IN HET KORT.

— In Madrid werd bekend, dat de hertogin van Valencia in het midden van de vorige week gevangen werd genomen in verband met de verspreiding van strooibiljetten, waarin het Argentijns-Spaans verdrag werd aangevallen. Zij werd opgesloten in de vrouwengevangenis.

— De Sovjets trachtten in de Noordamerikaanse zone van Wenen een staatloze Duitse vrouw te arresteren. Dit leidde tot een gevecht tussen Noordamerikaanse en Russische politie. De vrouw werd bevrijd. Kapitein Kooshin, de Russische plaatsvervangend maarschalk-provoost voor Wenen werd onder tijdelijk arrest geplaatst, omdat hij tegenorders gaf in de Amerikaanse zone en oorzaak was van moeilijkheden.

— Het Staatsdepartement te Washington zeide, dat de Verenigde Staten geprotesteerd hebben bij Nicaragua naar aanleiding van de berichten, dat soldaten van Nicaragua de grenzen van Costa Rica zijn overgetrokken. Het protest werd door de Noordamerikaanse zaakgelastigde overhandigd aan de minister van oorlog, generaal Anastasio Somoza, die verleden jaar door middel van een revolutie, zich meester maakte van de macht. De regering van Somoza werd nimmer door de andere Amerikaanse Staten erkend. Somoza steunde van het begin af openlijk de regering van president Teodoro Picado in Costa Rica.

— In San José te Costa Rica is de toestand gevaarlijk. De gewapende communisten zijn in het bezit van de strategische posities en zijn een twijfelachtige steun voor president Picado.

— Gonzalez Videla, de president van Chili zond een wetsontwerp naar het Congres met het doel om de communisten buiten de wet te stellen. Heden zal het ontwerp tijdens een bijzondere vergadering van het Congres behandeld worden.

— Het coalitie-cabinet van Colombia machtigde de regering om 60 millioen dollars te lenen bij de In- en Uitvoer Bank voor herstellingswerkzaamheden. Reeds tien millioen dollar werd opgenomen. Ook gaf het kabinet toestemming om een binnenlandse lening aan te gaan van dertig millioen pesos.

— De Colombiaanse regering stelde de censuur in op de pers en de telefoongesprekken in geheel het land. Het decreet zeide, dat het een legercensuur zou zijn. Diplomatieke boodschappen zijn slechts uitgezonderd.

JOHN L. LEWIS SCHULDIG VERKLAARD.

John L. Lewis is schuldig gevonden wegens verachting van het Hof.

Rechter T. Alan Goldsborough deed de uitspraak en vond John Lewis en de Unie der mijnwerkers schuldig, zowel van civiële als van criminele verachting. Goldsborough heeft ook uitgemaakt dat de sluiting der mijnen voor de duur van 29 dagen, een staking was, welke door Lewis was uitgeroepen. Hij zeide dat de termen „oneerlijk" en „eerlijk" door Lewis gebruikt werd als code tekens om de staking aan te zetten en te beëindigen. Goldsborough zeide dat een staking uitgeroepen kan worden, ook al gebruikt men het woord staking niet. Hij zeide dat in en er andere woorden of aanduidingen gebruikt werden om de staking uit te roepen, het even goed staking is, als wanneer men het woord staking zou gebruiken. De rechter verklaarde voorts dat de mijnwerkers het werk hadden neergelegd, toen Lewis hen verteld had dat de overeenkomst „oneerlijk" was. Zij zijn toen weder naar hun werk gegaan, toen Lewis hun mededeelde dat de overeenkomst „eerlijk" was.

Zolang een unie bestaat, aldus de rechter, draagt deze unie de volle verantwoordelijkheid voor de openlijke daden der leden van de Unie. Dit is een nieuw principe welk door de wet wordt aangewend, en het is voor de eerste maal in de geschiedenis dat er aandacht op gevestigd wordt.

NIEUWS UIT BOGOTA.

De Colombiaanse soldaten vochten gisteren twee uren tegen een aantal scherpschutters, die probeerden enkele gebouwen op het Satander plein te veroveren. Ook werd er in de omgeving van het presidents paleis geschoten. Volgens den Colombiaanse Minister van Oorlog zijn er geen slachtoffers te betreuren bij deze incidenten.

De politie probeert nog steeds de moord op den liberalen leider Gaitan te ontrafelen. Het stoffelijk overschot van den moordenaar, die in de verwarring slecht verminkt werd, is nader geïdentificeerd als een chauffeur, maar het motief van de daad is nog niet bekend.

Volgens nabestaanden van den chauffeur is hij niet in staat een dergelijk misdaad te verrichten.

De Conservatieve en liberale partijen in Colombia bereikten een volledige overeenstemming. De dagelijkse besturen van beide partijen tekenden een accoord waarin zij elkander samenwerking beloofden ten behoeven van de nationale wederopbouw. In politieke kringen is men echter van mening dat dit accoord niets anders is dan een wapenstilstand. De liberalen zouden nog steeds het aftreden van den conservatieven president Perez eisen.

EEN VACANTIE ..STEMMING.

Maandagochtend om twee uur deelde het Italiaans Ministerie van Binnenlandse Zaken mede dat van wege een vertraging in het binnenkomen der verkiezings uitslagen, de eind cijfers nog niet bekend gemaakt konden worden. Bovendien was er Maandag van 7 tot 14 uur ook gelegenheid tot stemmen. Volgens schatting hebben reeds 80 percent der stemgerechtigden hun stemmen uitgebracht, doch deze schatting is nog niet volledig.

Over het algemeen heerste er bij de stemmingen een soort van vacantie-stemming.

Over de aanslagen op enkele munitie opslagplaatsen in Pavia en naar intussen vermeld ook te Paciesza, verklaarden hoge militaire autoriteiten dat nog niet is komen vast te staan dat de communisten deze aanslagen hebben uitgevoerd. Echter wel voegden deze autoriteiten eraan toe dat de aanslagen een aanleiding hebben gegeven om een onderzoek in te stellen naar bepaalde plannen, waarvan men het bestaan vermoedde.

OPSTAND IN ECUADOR?

De autoriteiten te Washington delen mede dat het Staatsdepartement Zondag jl. een rapport ontving volgens welke er sprake is van een vermoedelijke opstand in Ecuador. Tevens meldt het rapport dat de communisten ter plaatse bereid staan de opstand te steunen. Deze opstand zou geleid worden door een revolutionnaire beweging, waarvan generaal Alberto Enriquez Gallo het hoofd van is. Gallo was een presidents candidaat van de liberale en socialistische partij. Ook enige andere leger officieren die het regiem van president Carlos Julio Arosemena opposeren zullen vermoedelijk de opstand steunen. Marshall en anderen van de Noordamerikaanse delegatie te Bogotá zijn van het rapport in kennis gesteld.

TSJANG KAI SJEK PRESIDENT.

Met een overweldigende stemmenmeerderheid van 2430 tegen 269 stemmen voor zijn rivaal dr. Tsjoe Tsjeng werd Tsjang Kai Sjek als voorzitter van de rechterlijke raad als president van de Chinese republiek herkozen en is thans China's eerste constitutionele president.

GESPROKEN „CUROM" BRIEF

Nederlanders moeten de buikriem aanhalen

Utrechtse jaarbeurs trekt aandacht

In een Maandag 5 April voor de beide Nederlandse zenders uitgesproken rede naar aanleiding van de inwerkingtreding van het plan Marshall, heeft minister Lieftinck een dringend beroep gedaan op de Nederlandse bevolking om met alle krachten te werken aan het herstel van ons land.

In het kader van de sanering der Staatsfinanciën acht de Regering het onvermijdelijk de conversie van Staatsschuld af te ronden, zo verklaarde de minister. Hiervoor komt nog in aanmerking de Nederlandse Staatslening 1938, thans nog groot 1,2 milliard, met een looptijd van 38 jaar, die de eerste 10 jaren 3% rente heeft gedragen en volgens de leningsvoorwaarden van Maart jl. af 3½% afwerpt.

De stijging der uitgaven, die uit deze renteverhoging voortvloeit, dient te worden vermeden. Bovendien is het wenselijk, dat de aflossingen op deze lening de begroting niet langer belasten. Daarom zal aan de houders van de desbetreffende stukken het aanbod worden gedaan hun obligatiën om te zetten in die van een nieuwe lening, welke wederom 3% rente zal dragen, maar een veel kortere looptijd zal hebben, nl. 14 tot 16 jaar.

Voor hen, die hiervan geen gebruik willen maken zal een tweede beleggingsmogelijkheid worden geopend, door de uitgifte tegelijkertijd van een andere nieuwe lening, met een relatief lange looptijd, nl. 50 jaar, die daarentegen, zonder gevaar voor spoedige conversie 3¼% rente belooft. Het uit te geven bedrag der leningen zal zo worden vastgesteld, dat ook nieuw, vrij geld kan meedoen.

Op deze wijze wordt dan tevens een begin gemaakt met de noodzakelijke consolidatie van de hoog opgelopen vlottende schuld die thans nog in de vorm van schatkistpapier uitstaat.

„Ik doe een krachtig beroep op allen, die daarvoor in aanmerking komen", aldus de minister, „om aan deze leningen deel te nemen. De binnenlandse en buitenlandse Staatsschuld des lands is tengevolge van de oorlog, die achter ons ligt, ruim verviervoudigd, nl. van 6 op 25 milliard. Hoewel gunstige regelingen met onze buitenlandse schuldeisers werden verkregen, zal ons land gedurende de eerstkomende jaren nog zeer belanrijke bedragen liggende tussen de 200 en 300 millioen gulden per jaar, aan rente en aflossing met name op een aantal kortlopende schulden, die aangegaan worden voor het herstel aan het buitenland moeten betalen.

Dit maakt een beperking van rente en aflossing op de binnenlandse schuld onvermijdelijk."

Minister Lieftinck wees er in zijn rede op, dat het plan Marshall ons een kans geeft om, gedurende de jaren, waarin de hulp wordt verleend, de staatsfinanciën te saneren.

Op alle departementen is men op het ogenblik bezig, aldus de minister, zorgvuldig na te gaan welke takken en diensten, en met name die welke uit de oorlogs- en bevrijdingsperiode stammen, op korte termijn kunnen worden ingekrompen of kunnen verdwijnen en welke ambtenaren kunnen afvloeien. Elke vergroting van de productie, die niet voor uitvoer bestemd te worden bestemd, draagt bij tot het overbodig maken van een stuk ambtelijke bemoeienis. De Marshallhulp kan, als zij in voldoende mate wordt verkregen en juist wordt gebruikt, langs die weg door haar productiebevorderende invloed, een inkrimping van de Staatstaak van de Staatsuitgaven binnen het bereik brengen.

Prof. Lieftinck herhaalde in het kort zijn rede over het Marshall-plan in de Engelse taal in een uitzending voor de Wereldomroep. De minister eindigde zijn speciaal voor het Amerikaanse volk bedoelde rede met de woorden: „Het Marshallplan geeft ons een kans. Nederland is dankbaar en zal zijn kans benutten."

Jubileumbeurs te Utrecht.

In een zeer uitvoerige, rijk met historische gegevens gedocumenteerde rede, heeft de directeur van de Koninklijke Nederlandse Jaarbeurs, mr. J. Milius, op de gebruikelijke persconferentie een overzicht gegeven van de ontwikkeling van het jaarbeurswezen in het algemeen en van de Utrechtse beurs in het bijzonder, en bovendien van de voorgeschiedenis van het jaarbeurswezen.

Hij schetste verder de komende Beurs tegen de economische en politieke achtergronden van deze tijd. Bij zijn historische beschouwing had hij de gelegenheid woorden van waardering te wijden aan allen, die hun krachten aan de ontwikkeling van de Beurs hebben gegeven.

Voornamelijk herdacht spreker daarbij de stuwende arbeid en de organisatorische verdiensten van mr. dr. W. A. van Zijst en de heer W. Graadt van Roggen. Met grote dankbaarheid gewaagde hij ook van de grote belangstelling, die steeds van de leden van het Koninklijk Huis werd ondervonden. De toestand van het ogenblik is weinig rooskleurig, maar er zijn gelukkig toch ook lichtpunten.

Daar is in de eerste plaats de komende uitvoering van het Marshall-plan en verder zijn er de symptomen van een nauwere samenwerking in West-Europa.

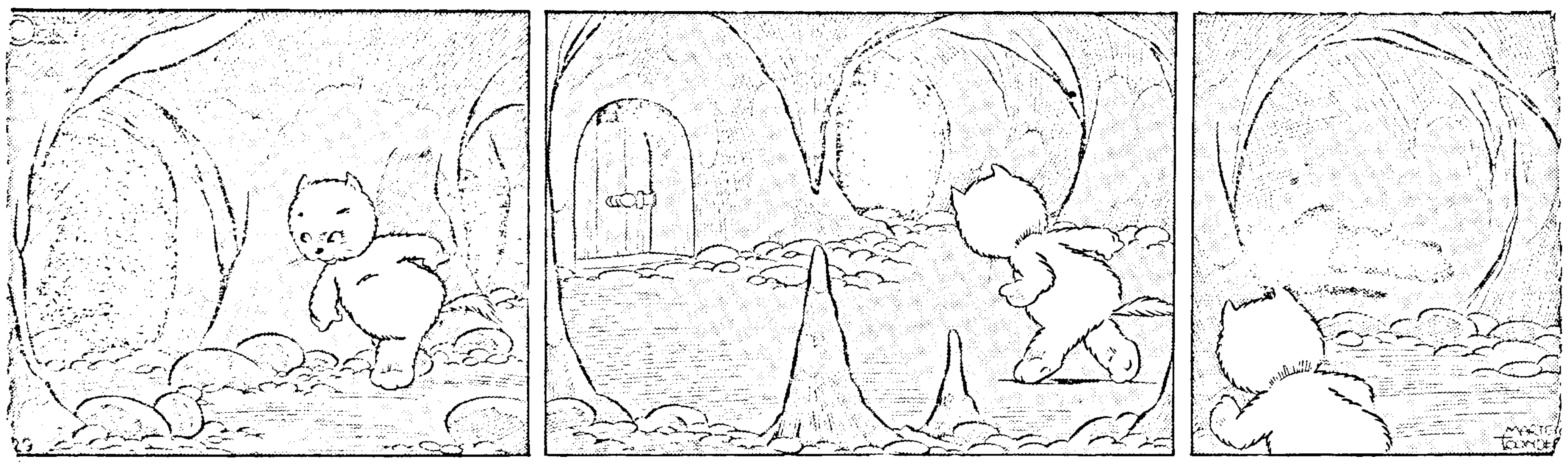
Na stap voor stap de ontwikkelingsgang van het jaarbeursinstituut te hebben gevolg, waarbij niet werd vergeten nog eens te wijzen op het grote verlangen van een spoedige uitvoering van de ontworpen bouwplannen, onderwierp de heer Milius de komende Beurs aan een nadere beschouwing.

Volgens de thans beschikbare cijfers zal de 50e Jaarbeurs alle vorige belangrijk overtreffen. Het aantal deelnemers bedraagt 3.057, dat van de laatste voorjaarsbeurs 2.265 en de vorige najaarsbeurs 2.516. Het leeuwenaandeel der deelnemers wordt op-

Recht tot het Hart

Vier vijandige kranten zijn meer te vrezen dan 1000 bajonetten.

Tom Poes op avontuur in de Drakenburcht

Tom Poes was intussen het kasteel uitgegaan en had, na een poosje gezocht te hebben, de ingang van de grot aan de voet van de berg gevonden. Heel voorzichtig liep hij nu naar binnen.

— Het is eigenlijk een gevaarlijk karweitje, dat ik hier aan het ondernemen ben, dacht hij. — Stel je voor, dat ik hier die draak ontmoet en het beest ziet me! Dan kan ik niets beginnen, want ik word versteend, voordat ik iets kan doen! Maar ik heb natuurlijk ook kans, dat ik bij de cel van de markies kom, zonder dat ik opgemerkt word en daar moet ik maar op hopen. Hij sloop verder en verder en kwam steeds dieper in de grot. En toen ineens zag hij aan het eind van een spelonk een klein, rond deurtje, voor zich.

— Dat zal de celdeur wel zijn, dacht Tom Poes.

— Nu komt het er op aan, nu moet ik extra voorzichtig worden. Misschien lukt het me dan wel om...... Maar op dat moment hoorde hij in een zijgang een vreemd geluid. Het was alsof iemand, die erg zwaar ademhaalde er heel langzaam aan kwam lopen, met sloffende stappen. En toen Tom Poes verschrikt opkeek, zag hij op een zijwand de schaduw van een grote kop naar voren kruipen.

— Alle draken! dacht Tom Poes. — Daar is hij!! — De draak! Wat een draak van een draak. Nu word ik zeker een versteend standbeeld en dat lijkt mij niets prettig, dacht Tom Poes.

lantaarnplaatjes van de Beneden- en Bovenwindse Eilanden vertoond zal worden.

Ook de muziekliefhebbers vinden iets van hun gading, een opera van Rossini en tal van andere klassieken.

In het Cultuurcentrum zullen geen kinderen meer worden toegelaten, nu er regelmatig filmvoorstellingen speciaal voor de jeugd in het Roxy-theater gegeven zullen worden

AMSTERDAMSE BEURS OPENT BETER.

Conversielening 98 11/16, Koninklijke 345¼, Unilever 304, Philips 285, AKU 177¾, Scheepvaartunie 190¾, HVA 255¼, Delimy 219⅝, A'damrubber 193. De opening was iets beter vanwege het optimisme met betrekking tot de uitslag van de Italiaanse verkiezingen. Later daalde zij.

NIEUWS IN HET KORT.

— Mevr. Roosevelt is door Prinses Juliana op Huize ten Bosch ontvangen, waarna zij in de Ridderzaal door de presidente van het Nederlands Vrouwencomité werd toegesproken.

— De besprekingen tussen Nederland en Indonesië zullen worden voortgezet.

SPORT

SPORTFLITSEN.

— Zaterdagmiddag klopte het Rotterdams voetbalelftal met 2—0 Antwerpen.

— In de finale van het internationaal voetbaljeugdtournooi sloeg Engeland met 3—2 Nederland, waardoor Engeland de eerste en Nederland de tweede plaats bezette vóór België, Italië en Ierland.

— Slijkhuis won het nationaal veldloopkampioenschap te Almelo over 10 km. in 33 min. en 7 sec. Lataster uit Heerlen werd tweede.

MADURO & SONS V.S. COMBINATIE STADHUIS-BEVOLKING.

Precies om half vijf begon deze interessante wedstrijd. Onmiddellijk begon de Combinatie druk uit te oefenen op het elftal van de Maduro & Sons. Door prachtig werk van de achterhoede van het laatst genoemd elftal, mocht het de Combinatie niet baten te scoren, zodat de half-time inging met de score van 0—0.

Na de rust, tegen de wind in spelende, wisten de Maduromannen de overhand te krijgen op een blijkbaar reeds uitgeput team van de Combinatie.

Zonder moeite wist de voorhoede van Maduro de score te brengen op 3—0 in hun voordeel.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN. C.P.I.M.

Dinsdag.

Telegram Afdeling: tel. 307, na 23 uur A. R. Th. Henze, tel. 462.

Personeel Afdeling: J. J. A. v.d Burg, Amerikanenkamp, tel. 70.. bij geen gehoor tel. 558.

Materialen Afdeling: M. Gautier, Amerikanenkamp, Bungalow C-5, tel. 558.

C.S.M.

Rederij: N. H. L. van der Harst, tel. 690.

Scheepsagentschap: 8 — 23 uur Office, tel. 458—551; 23 — 8 uur J. H. Allebé, tel. 288.

Dok Afdeling: J. Grasman, tel. 228.

Bioscoopprogramma: „Asiento" „Thirteenth Hour". Toegang boven 16 jaar.

geëist door de technische afdeling der Beurs. Hiervan staat de groep machines en industrie-benodigdheden met 1.097 deelnemers aan de spits. Daarna volgt bouwmaterialen met 239, kantoormachines- en benodigdheden met 217, textiel met 180 en electro-techniek met 152 deelnemers.

Buitenlandse collectieve deelnemingen zullen ditmaal o.a. aanwezig zijn uit: Engeland, België, Frankrijk, Tsjechoslowakije, Zweden en Zwitserland. Als speciale bijzonderheid kan worden vermeld, dat thans voor de eerste maal het aantal buitenlandse deelnemers de Nederlandse overtreft. Volgens de tot nog toe bekende cijfers bedraagt dit aantal ruim 54%.

Willem Kloos ter ere.

Na het heengaan van dr. Willem Kloos werd er elk jaar op de datum van zijn verjaardag op zijn laatste rustplaats een bloemstuk gebracht door zijn vrienden en vereerders. Dit jaar werd op de datum van zijn sterfdag — nu 10 jaar geleden — een bloemstuk gebracht met het opschrift: „Grootmeester van lief Hollands taal! Wij herdenken en huldigen U met dankbaarheid en verering."

Wel een bewijs, hoe de dichter voortleeft in de nagedachtenis van ons volk.

CURAÇAO

EERSTE ZITTING STATEN.

Donderdagavond 8 uur zullen de Staten bijeen komen. Aan de orde is de behandeling van tien ontwerpen-landsverordening.

Dit is de eerste openbare zitting van de Curaçaose Staten in het nieuwe zittingsjaar.

NIEUWE CENTRALE HEEFT DUIZEND AANSLUITINGEN.

De nieuwe automatische telefooncentrale, gelegen aan de Neptunusstraat op Otrabanda, is op 17 April in dienst gesteld.

Van de ongeveer 600 telefoonaansluitingen, aanwezig op Otrabanda en in het Tweede en Derde District, zullen een dezer dagen ongeveer 130 aansluitingen worden overgezet op de nieuwe centrale. Deze aansluitingen krijgen daarbij een nieuw telefoonnummer, aanvangende met het cijfer 3.

Ook de overige 470 aansluitingen zullen, naargelang de daarmede gepaard gaande kabelwerkzaamheden vorderen, zo spoedig mogelijk worden aangesloten op de nieuwe centrale.

Daarna zullen de vele wachtende aanvragen voor telefoonaansluiting op Otrabanda worden uitgevoerd.

De nieuwe Centrale heeft een aansluitcapaciteit van 1000 nummers en zal na beëindiging van bovengenoemde werkzaamheden voor ongeveer 75% bezet zijn.

FILMAVOND CULTUURCENTRUM.

In de patio van het departement van Onderwijs en Volksontwikkeling zal morgenavond 8 uur een filmavond gehouden worden van documentaire- en culturele films.

Het belooft een interessante avond te worden, daar het programma o.m. vermeldt een Curaçaose reportage. Zo zien we de padvinders op Zuikertuintje, de ontdekking van een Indiaans kerkhof op Brievengat en de opening van het Curaçaos Museum. Deze films zijn in kleuren vervaardigd. Voorts zal een kleurenfilm gedraaid worden van het eiland St. Maarten, terwijl van de heer Fisher een stel gekleurde

ONTMASKERD

17.

„Kunt U de nodige discretie bewaren?" luidde het ontwijkende antwoord.

Mr. Mark Saunders werd de nederigheid in persoon.

„Ik beloof U op mijn erewoord, dat ik alle mogelijke discretie in acht zal nemen; ik zal U of een Uwer collega's het artikel ter inzage zenden, alvorens het op te sturen naar de ‚Monthly Review'."

„Nu, goed dan, Mr. Saunders — op die voorwaarden zal ik U een toegangsbewijs verstrekken", zei hij eindelijk. Het was een zeer grote gunst, die hij zijn gast bewees, zelfs gezien het feit, dat Saunders een geacht en bekend lid was van het Parlement — en hij vroeg zich af, of hij er geen spijt van zou hebben.

HOOFDSTUK XI.

De gehele dag, die volgde op het nachtelijke telefoongesprek met Stevenson, kon Mary Manners haar hoofd niet bij haar werk houden. Haar anders zo voorbeeldige ijver en werklust waren spoorloos verdwenen. Zij wist zelf goed, hoe dat kwam — het was omdat Jimmy Stevenson zich niet meer in X bevond.

Gregory Drysdale was die dag al even afgetrokken — en alles behalve spraakzaam. Het enige, wat hij zei, was: „Ik meen uit een en ander te moeten concluderen, Miss Manners, dat U tot op zekere hoogte het vertrouwen geniet van de jongeman, met wie U vannacht een telefoongesprek heeft gehad, nietwaar? Welnu, dan kan ik U mededelen, dat dank zij de inlichtingen, die die jongeman — we zullen liever geen namen noemen — mij verstrekte, een aantal schurken, wier aanwezigheid hier niemand schijnt te hebben vermoed, op het ogenblik achter slot en grendel zitten."

Mary's ogen straalden.

„Mr. Drysdale, kunt U mij verder niets anders daarover vertellen? Kunt U mij verder niets anders daarover vertellen? Kunt U mij niet zeggen, wat die...... die jongeman, waarover U spreekt, in de afgelopen nacht voor avonturen gehad heeft?"

Mogelijk heeft Gregory Drysdale op dat ogenblik gedacht aan de langvervlogen tijd, dat hij zelf ook nog jong was. Zijn borst zette uit; er kwam geen geluid over zijn lippen, maar hij slaakte een diepe zucht.

„Als ik het goed begrepen heb", antwoordde hij gewichtig, als maakte hij er zichzelf een verwijt van, dat hij op zijn eigen kantoor zich aan zulk een schandelijke zwakheid kon schuldig maken, „heeft de jongeman in quaestie een zeker iemand in zijn eigen kolenkelder opgesloten — de kolenkelder van die iemand — daarna heeft hij zich, zo goed en zo kwaad als het ging, vermomd en de gedaante aangenomen van die iemand, en is vervolgens een vergadering gaan bijwonen van een bende schurken......"

„In X?", vroeg Mary Manners op verbaasde toon.

„In X", antwoordde Gregory Drysdale met nadruk. „Zoals ik reeds zei, scheen, vóór die ontdekking van vannacht, niemand iets te vermoeden van de aanwezigheid van die personen — voor het grootste gedeelte van vaklieden, aan wie de belangrijkste en moeilijkste werkzaamheden waren toevertrouwd. Ik vraag me wel eens af, waar toch in vredesnaam eigenlijk de politie wel voor dient. Maar om terug te komen op de jongeman in quaestie" — Gregory Drysdale schraapte zijn keek — „ik moet zeggen, dat hij zich moedig heeft gedragen. Die schurken schijnen onder meer van plan te zijn geweest, om Mr. Philip van Loan op te lichten, de Amerikaanse uitvinder, die...... maar dat behoef ik U niet meer te vertellen. Welnu, toen er liefhebbers werden opgeroepen, om dat plan ten uitvoer te brengen, was de eerste, die zich daarvoor aanbood — h'm — de jongeman, waarover wij spraken."

„Schitterend", riep Mar Manners opgetogen uit.

Gregory Drysdal kuchte.

„Ja, er was inderdaad heel wat moed voor nodig, want als die kerels achter de waarheid gekomen waren, zouden zij zich niet hebben ontzien, hem onmiddellijk zonder vorm van proces af te maken. En dat heeft ook onderdaad niet veel gescheeld......"

„Hij was niet gewond", viel Mary hem in de rede. „Ik vroeg het hem nog door de telefoon vannacht; hij zei, dat hij in de beste welstand verkeerde."

Gregory Drysdale vergat zichzelf zozeer dit keer dat hij zelfs glimlachte.

„Neen, wonder boven wonder is hij er ongedeerd afgekomen. Het moet werkelijk een hoogst dramatisch moment zijn geweest — juist toen hij zich beschikbaar had gesteld, om zichzelf op te lichten — ha, ha, ha, — werd de deur van de ondergrondse kelder, waar die vergadering van revolutionnairen gehouden werd, opengeworpen en kwam de man, wiens plaats hij had ingenomen, binnenstormen. Onze jonge vriend werd als een spion ontmaskerd en het zag er alles behalve rooskleurig voor hem uit."

„Maar hij wist toch te ontsnappen."

Gregory Drysdale keek naar het mooie, nu van bezorgdheid betrokken gezichtje, en veroorloofde zichzelf nogmaals een glimlachje.

„Ja, hij wist te ontsnappen — door een onderaardse gang, die hem voerde naar de rivieroever. Ik veronderstel, dat hij met een boot in Ullminster gekomen is; zelfs 's nachts is het op dat gedeelte van de rivier gewoonlijk nog tamelijk druk. Hij handelt tegen zijn instructies door zich uit X te begeven, maar hij zei me, dat ik spoedig nadere berichten zou ontvangen van het Hoofdkwartier. Daarmee moet ik dus wel genoegen nemen."

„Het is een vreemde geschiedenis", riep het meisje uit. „Vindt U het niet buitengewoon, Mrs. Drysdale?"

„Mijn waarde Miss Manners", antwoordde Drysdale op vaderlijke toon, „de jongelui van de Y 1 doen vaak buitengewone dingen."

„Ja, ik denk, dat mijn broer Dick ook wel eens iets buitengewoons heeft gedaan......" Zij hield plotseling op, scheen zich te bedenken, en voegde eraan toe: „ik dank U nog wel voor Uw mededelingen, Mrs. Drysdale."

„Geen dank, geen dank", antwoordde Gregory Drysdale; „om U de waarheid te zeggen, begin ik U hoe langer hoe meer te beschouwen als een der onzen, Miss Manners.'

Mary's hele gezichtje straalde.

— — — — — — — — — — — — — —

Terwijl bovenvermeld onderhoud plaats had in het privé-kantoor van Gregory Drysdale te X, zat de jongeman, over wie het gesprek in hoofdzaak ging, in de werkkamer van zijn chef in Whitehall.

„Dus U bent van mening, dat ik goed handel, sir?", vroeg hij op hoopvolle toon.

Sir Brian Fordinghame knikte.

(Wordt vervolgd)

Massale onderwijstentoonstelling in Den Haag

Geen Curacao op de R. K. Schoolstad

(Van onze correspondent). . .

Urenlang hebben we vanmorgen rondgelopen op een der belangrijkste tentoonstellingen die de laatste tijd in Nederland zijn gehouden. Urenlang, want de Houtrusthallen aan de zoom van Den Haag vormen een enorme ruimte en die grote zaal was gevuld met stands van alle takken van lager en middelbaar, zelfs hoger onderwijs, het buitengewone onderwijs (blinden, doofstommen e.d.), voorts met stands van alle uitgeverijen die boeken op onderwijsgebied op de markt brengen. Hele straten met namen heeft men in een wirwar door het geheel aangelegd, zoals de Le Sage ten Broekstraat, de Pater van Gestelstraat, de mgr. van Vreestraat, de mgr. Paredisstraat, de jhr. Sasse van IJsselstraat, de dr. Schaepmanstraat, de mgr. Zwijsenstraat en nog een groot aantal meer. Hier doorheen bewegen zich dagelijks 3000 bezoekers, niet alleen fraters, nonnen, schoolkinderen en wat met het onderwijs te maken heeft, maar iedereen.

Ge zult zeggen: wat is dat dan voor een tentoonstelling?

Het is de R.K. Nationale Tentoonstelling op Onderwijsgebied, gehouden omdat het juist een eeuw geleden is dat de vrijheid van onderwijs een feit werd, een vrijheid die voor Nederland een weldaad werd, maar waarvan gij op de Nederlandse Antillen in niet mindere mate de vruchten hebt geplukt, omdat door het Nederlandse begrip van onderwijsvrijheid het massale volksonderwijs van Curaçao en de andere eilanden mogelijk werd. Le Sage ten Broek, naar wie hier een straat genoemd is, mocht wel een zijstraat hebben waar iets van het onderwijs in de West werd vertoond. Maar dit is de merkwaardige tekortkoming van deze massale tentoonstelling, dat alle mogelijke takken van onderwijs worden tentoongesteld, maar dat met geen woord gerept wordt van wat Nederland op onderwijsgebied deed in die delen van Nederland, welke Indonesië, Suriname en de Antillen heten. Wat Indonesië betreft is er nog een stand, waar verteld wordt van de er levende heidenvolken, doch wat daar tegen door het onderwijs wordt gedaan wordt afgedaan met de mededeling dat er in 1937 in de 1454 katholieke scholen met 116.515 leerlingen waren tegen 1868 scholen met 170.033 in 1942 — een niet eens recente opgave dus en zeker opvallend onvolledig op een tentoonstelling van dit kaliber. Wat Suriname en de Nederlandse Antillen betreft vonden we niet eens een vermelding ervan, alleen herinnerde ons op de stand waar de costuums van alle nonnen werden tentoongesteld, de Dominicanessen van Voorschoten aan Aruba en de Bovenwinden.

Deze tekortkoming zij met pijn geconstateerd, omdat juist in deze dagen van omstreden onderwijsvrijheid — men denke aan de dubieuze uitlatingen van dr. Buiskool op de RTC — toch zeker iets getoond had moeten worden van wat Nederland in de West op dit gebied deed en doet.

Zó groeide de vrijheid.

Toch is nadere kennisneming van de Onderwijstentoonstelling voor u, Antillianen, niet zonder belang. Omdat veel ervan de ondergrond vormt voor de scholen die op uw eilanden werken. Langs de stands lopende passeert de onderwijshistorie de revue.

1795 Bracht op onderwijsgebied voor de Katholieken in Europees Nederland althans de mogelijkheid van verlossing uit voor hen onduldbare toestanden, die gekarakteriseerd worden o.a. door het schoolreglement van 3 Mei 1655, nog wel bijzonder voor de Katholieke Generaliteitslanden vastgesteld. De onderwijzers moesten „vrome godtsalige lieden zijn, in de fondamenten van de Christelijke gereformeerde Religie wel ervaren, om deselve de discipelen (nagenoeg uitsluitend Katholiek!) te kunnen doceren".

Zij moesten vooral nooit op „paepsche feestdagen" vacantie geven en niet toelaten, „dat de Paepsche kinderen in de schoole souden brengen eenige Paepsche boecken, roosekransen, beeldekens, crucifixen, schilderijtjes, of iets diergelijcken, of dat se de Gereformeerde kinderen souden quellen, lasteren, verdoemen, ofte eenige Paperijen inplanten".

Formeel werd bij de constitutie van 1796 het gereformeerd karakter aan de publieke school ontnomen, door het verbod van leerstellig onderwijs op deze school.

De Schoolwet 1801 van Van der Palm liet biezondere scholen toe, behoudens toestemming van het gemeentebestuur, en in de Schoolboeken en leesmethode van de openbare scholen moest met de meeste zorg worden vermeden „al het leerstellige, dat door de onderscheidene Kerkgenootschappen verschillend wordt begrepen".

Vrijheid heeft echter niet veel waarde als ze in hoofdzaak slechts in theorie bestaat. Als men weet dat er omstreeks 1800 in Nederland van de 35 schoolopzieners 32 Protestant waren, w.o. 22 dominees, en dat deze schoolopzieners (volgens het algemeen getuigenis dier dagen) vooral door hun macht in het examen, almachtig waren, dan begrijpt men, dat de oude toestand waarbij de schoolmeester, tevens koster, voorzanger en voorlezer der Hervormde gemeente was, tot diep in de 19e eeuw voortduurde.

. . Stap in de goede richting.

Minister Gielen die in Zijn openingswoord deze historische ontwikkeling naging, wees er op dat in 1803 de bijzondere scholen werden afgeschaft. Ook deze wet was niet van lange duur, maar werd in 1806 voor lange tijd vervangen door die van Van den Ende.

Deze wet vond een aanvulling in het Reglement, de Verordeningen op het afleggen en afnemen van examens en de Instructie voor de schoolopzieners en commissiën van onderwijs. Vooral deze niet in de eigenlijke wet geregelde zaken hielden de sterkste belemmering in voor de mogelijkheid zelfs van enige bloei van het vrije onderwijs en van een rechtmatig aandeel van de Kath. bevolking bij de benoeming der onderwijzers.

Art. 12 der wet luidde nl. „Geen lagere school zal ergens mogen bestaan of opgericht worden, zonder uitdrukkelijke vergunning van het Departementaal-, Landschaps- of Gemeentebestuur na vooraf gevraagde inlichtingen en bedenkingen van de Schoolopziener van het district of de plaatselijke schoolcommissie".

Hoewel dus deze wet veel goeds bevatte was haar toepassing al te zeer afhankelijk van de geest der overheid.

Dit werd vooral in de periode 1815 — 1840 niet minder dan noodlottig, speriaal voor de Katholieken.

Victor Cousin, die in 1831 in opdracht van de Franse regering de onderwijstoestanden o.a. in Nederland bestudeerde, heeft zich afgevraagd, welke zin toch aan de „maatschappelijke en christelijke deugden" moest toegekend worden, waartoe het openbaar onderwijs moest opleiden, en heeft daaromtrent Van den Ende's inzicht gevraagd. Deze zei toen:

„De lagere scholen moeten algemeen christelijk zijn, maar noch protestants noch katholiek".

In feite was dit het moderne electicisme, vrucht van het achttiende-eeuwse déisme. T.a.v. de scholen kon men het zien als een departementaal of ministerieel Christendom.

Duidelijk blijkt dit, volgens dr. Gielen, uit het feit, dat de Bijbel als schoolboek op de openbare school werd voorgeschreven, echter ontdaan van het z.g. leerstellige.

Als men echter ziet, welke grove en wanstaltige afwijkingen van de Bijbel het „Leven van Jezus Christus" bevat, uitgegeven door de Mij. tot Nut van 't Algemeen ten dienste der scholen, dan is het duidelijk, dat hier naast de Vulgaat en de Statenbijbel een derde bijbel verschijnt.

Toen het zover was, begonnen ook de Protestanten, met name de Orthodoxen en later de Afgescheidenen argwaan te krijgen en zich te interesseren voor de vrije school.

Geen wonder dat, waar zulke willekeur mogelijk was, het ook mogelijk was, dat de Katholieke Kwekelingen de lessen van een Hervormd catechiseermeester moesten volgen op straffe van verwijdering en dat het aantal Katholieke kwekelingen in 1824 was teruggelopen tot één.

„Voor de weinigen, die het onderwijsvak dorsten kiezen", zegt Mgr. Dr. Witlox, „bood het examen voor de algemene toelating, ofschoon „het gemeenzaam onderhoud", waarin de predikant-schoolopziener naar hun godsdienstige gezindheid moest informeren, ook wel zijn bezwaren had, nog de minste moeilijkheid. Doch deze toelating gaf slechts de bevoegdheid, maar nog geen gelegenheid om ze uit te oefenen door een benoeming. Hiervoor moest nog de speciale admissie worden verkregen en hierbij stuitten de Katholieken op het onoverkomelijk struikelblok van het vergelijkend examen".

In wet, reglement of verordening is daarvan niets te vinden, maar Van den Ende had dat tijdens de inlijving bij Frankrijk in de wetgeving ingewrongen!

. . Strijd leeft weer op.

Het regende petities in die dagen van uit Harlingen en Roosendaal, uit Leeuwarden en St. Janssteen en honderd andere plaatsen.

Met de troonbestijging van Willem II, op wie de Katholieken met recht hun hoop gevestigd hadden, vlamde de strijd opnieuw hoog op.

Onder hem, die bevriend was met de „pastoor van Tilburg" (mgr. Zwijsen) kwam het een commissie van onderzoek in 1840

Van groot belang was daarbij de activiteit van de bisschop van Luik, Mgr. van Bommel, de oprichter van het Seminarie Hageveld en van de Rolducse kweekschool.

Zo kwam in Nederland, in België en in Frankrijk terzelfder tijd de strijd om de vrijheid van onderwijs in een beslissende fase.

Heel het land kwam in de jaren, voor afgaande aan de grondwetsherziening van 1848 in heftige beroering. Het regende petitionnementen. Tegenover de kreet om recht, die de Katholieken en ook reeds enkele Protestanten deden horen, het recht waarvoor ook Thorbecke opkwam, regende het verdachtmakingen en voorspellingen zoals die van het Ned. Onderwijsgenootschap.

Het onderwijs zou ophouden nationaal te zijn, daar vreemdelingen de kinderen zouden opvoeden tot „gevaarlijke burgers". Niets meer of minder zou het gevolg zijn dan vernietiging van het Nederlands Volkskarakter. Een adres van de Algemene synodale commissie van de Ned. Herv. Kerk vreest niets minder dan „ramp en onheil voor de Hervormde Kerk, de ondergang van Nederland en de val van Zijner Majesteits troon".

Het is niet mijn bedoeling, verklaarde minister Gielen daarbij, deze historie op te halen met het doel de in ons volk levende tegenstellingen nodeloos toe te spitsen, maar veeleer om tegen deze achtergrond de verdere ontwikkeling te zien, de resultaten, die de vrijheid heeft opgeleverd en het perspectief, dat zich nu voor ons opent.

Verheugend is het in hoge mate, en zeer zinrijk, om te kunnen vaststellen, dat zowel de vrijheid van onderwijs als de latere financiële gelijkstelling van het lager onderwijs verkregen zijn met medewerking van **alle politieke partijen,** zoals C. Hentzen terecht opmerkt, en dat hetzelfde, naar het zich laat aanzien, zal kunnen gezegd worden van de wet tot subsidiëring van het Hoger Onderwijs en naar minister Gielen hoopte ook van de aanstaande financiële gelijkstelling van het V.H.M.O.

Hulde bracht de minister aan de pioniers en voortrekkers, maar ook hulde aan hen, die hoewel zelf geen initiatiefnemers, toch zo ruim van opvatting waren, dat zij met opoffering van eigen voorkeur de billijkheid en het algemeen belang als richtsnoer voor hun handelen genomen hebben.

Volkomen vrede heeft de onderwijsvrijheid en de financiële gelijkstelling niet gebracht. Nog steeds zijn er als in de tijd van Koning Willem I en Van den Ende, voorstanders van die openbare school, waarvan een vaag en ondefinieerbaar Christendom de wezensbepalende factor en exponent zou dienen te zijn.

Ook vóór 1848 erkende de grondwet de vrijheid van onderwijs, maar de toepassing van dit beginsel doet denken aan de vrijheid van godsdienst in het huidige Rusland.

Het preludium voor de grondwet van 1848 is, voor wat de vrijheid van onderwijs betreft, nog altijd de moeite van het beluisteren waard als herinnering, naar het mij voorkwam, geen onwaardige inleiding op de periode waarin deze tentoonstelling haar poorten openzet.

Resultaten der vrijheid.

Deze tentoonstelling is vooral hierom zo belangrijk, omdat zij de verheugende resultaten van een eeuw onderwijsvrijheid op overtuigende wijze in het volle licht plaatst.

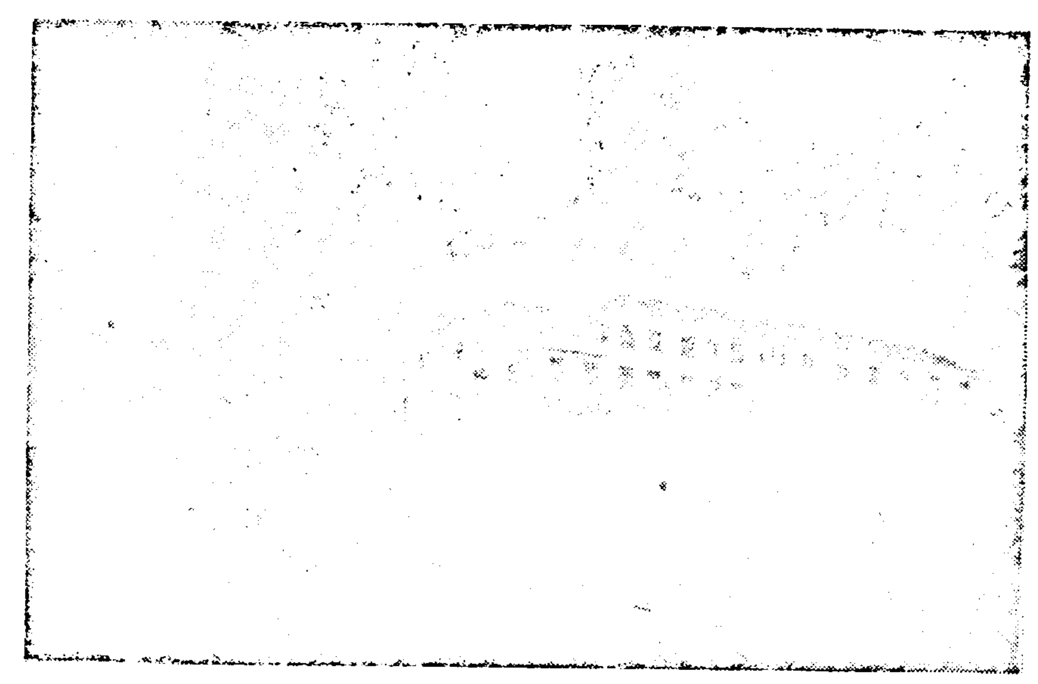
Wie hier rondwandelt moet erkennen, dat het een imposant gebouw is geworden, dat katholieke onderwijs. Het is uitgegroeid van de kleinste kleuterschool tot de Universiteit waar de intellectuelen, ook velen uwer op Curaçao, worden of werden en het heeft zijtakken in alle richtingen. Er wordt met een eindeloos geduld en een steeds toenemende efficiency gewerkt aan het onderwijs voor de blinden, de doofstommen, de debielen. Er wordt katholiek- en tuinbouwonderwijs gegeven en er wordt aan meisjes geleerd hoe zij met de naald moeten werken, hoe zij moeten koken en andere huishoudelijke plichten als een goede moeder vervullen. Dat is dan weer een zijtak, want vooraleer men een goede moeder is, die weet met kinderen te manoeuvreren...

Deze tentoonstelling nu vormt een beeld van dit katholieke onderwijs, met zijn prachtige scholen, zijn internaten, zijn seminaria, zijn gestichten voor doofstommen en blinden, zijn liefdezusters en broeders en zijn wetenschappelijke specialisten, waarvan gij op verre Antillen mede-profiteert.

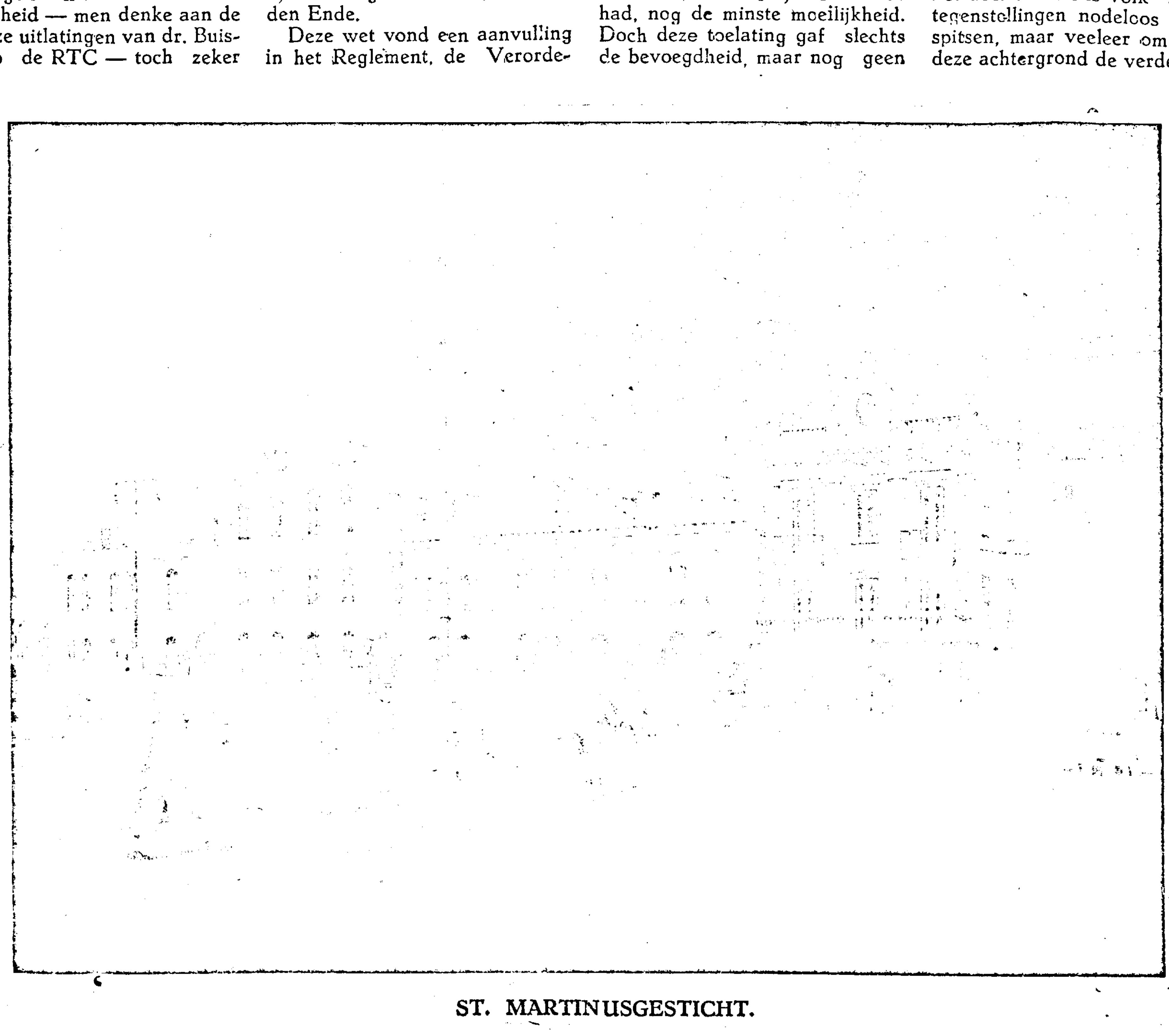
Deze frisse tentoonstelling met tal van attracties en nuttige zaken, geschiedenis in woord en beeld, de levende materie met kleuterklasjes in vol bedrijf met een ijverige juffrouw voor de banken en een bord waarop de strafregels niet ontbreken, dat alles heeft het onderwijs te danken aan een instelling, die de niet direct bij het onderwijs geïnteresseerden nauwelijks zullen kennen; nl. het R.K. Centraal Bureau voor Onderwijs en Opvoeding van Mgr. Verhoeven. Iedere onderwijsman weet wie Mgr Verhoeven is, hij is om het in Curaçaose trant te zeggen, „de frater Radulphus van Nederland", maar de werkzaamheden van zijn bureau zijn nog te weinig voor het voetlicht getreden sinds jaren geleden het Nederl. episcopaat het besluit nam dat er een instelling moest komen, die de schoolbesturen terzijde zou kunnen staan met voorlichting op allerlei onderwijsgebied. Thans echter heeft het zijn kans gehad, om te laten zien wat er aan materiaal in al die jaren is verzameld en verwerkt.

De typisch op Europees Nederland betrekking hebbende toestanden kunnen u niet zoveel belang inboezemen dat uw correspondent er ruimte voor mag vergen in de Amigoe, maar de onderwijzers onder de Amigoelezers zullen erin geïnteresseerd zijn te weten dat volgens de bezoldigingsregeling — 1948 — de onderwijzerssalarissen zijn sedert 1916 hier al elf maal veranderd! — een onderwijzer zonder hoofdacte minimaal 2520 Ned. Gld. verdient en kan opklimmen tot maximaal 4020 Ned. Gld. Heeft hij de hoofdacte erbij dan variëert zijn salaris van minimaal 2880 Ned. Gld. tot 4680 Ned. Gld. Voor wie in Nederland niet thuis is, kan uw correspondent erbij voegen dat dit wel een verbetering is op de vroeger bestaande toestand, maar dat het salaris zeker onvoldoende is om een ordentelijk bestaan te leiden, verondersteld althans dat de onderwijzer zoveel ambitie heeft dat hij studieboeken moet kopen. De animo om voor onderwijzer te leren is dan ook sedert 1925 danig aan het teruglopen. In 1910 waren er 37 r.k. kweekscholen met 2182 leerlingen. Dat liep op tot 44 r.k. kweekscholen met 4562 leerlingen in 1925 en dat zakte af tot er thans 38 r.k. kweekscholen zijn (maar één meer dan in 1910 met een 2769 leerlingen.

Als manifestatie van de onderwijsvrijheid en van wat het r.k. onderwijs in Europees Nederland betekent is deze tentoonstelling geslaagd. Jammer blijft de pijnlijke lacune dat die staatsdelen welke in Azië en Amerika liggen geheel verwaarloosd zijn.

HET OPVOEDINGSGESTICHT SCHERPENHEUVEL.

ST. MARTINUSGESTICHT.

Ons technisch hoekje

Een goed verlichte bioscoop

De taak van de verlichting in bioscoopzalen wordt nagenoeg geheel als een decoratieve beschouwd. En niet ten onrechte. De verlichting van dergelijke zalen heeft immers in hoofdzaak ten doel bij de bezoekers een zekere sfeer te scheppen.

Uit utiliteitsoogpunt bekeken zijn de aan de verlichting te stellen eisen — uitgezonderd de zeer belangrijke noodverlichting — betrekkelijk eenvoudig. Hierdoor krijgt de architect een grote vrijheid en de mogelijkheid om een zeer nauwe samenhang tussen architectuurdecoratie en licht te zoeken. De verlichting moet als het ware worden opgenomen in de architectuur van het geheel.

Het verschil tussen theater- en bioscoopbezoek.

Bij theaterbezoek besteden de bezoekers veel aandacht aan hun uiterlijk. Men is gekomen, niet slechts om te zien, maar ook om gezien te worden. Bij toneelvoorstellingen zijn immers vele en soms lange pauzes nodig voor het verwisselen van de decors. In zalen waar én film- én toneelvoorstellingen kunnen worden gegeven zal men bij toneel- cabaret- of revuevoorstellingen rekening moeten houden met het feit dat het publiek zelf, in avondkleding en met sieraden getooid, zal bijdragen tot het scheppen van een feestelijk geheel. Onder andere zal dus, ook op het publiek door middel van het licht, de aandacht gevestigd moeten worden, waarbij direct licht vaak gewenst is, om aan het kleurrijke beeld van feestelijk geklede mensen de nodige levendigheid te geven.

In bioscopen laat men de massa van het publiek liever zo min mogelijk opvallen. Hier is het beter de architectuur van de zaal zo goed mogelijk te doen uitkomen door middel van een juiste toepassing van kunstlicht, waardoor bovendien nog warme en gezellige stemmingen kunnen worden bereikt.

Architectonisch en constructief heeft de invoering van het kunstlicht als een van de hoofdattracties in theater- en bioscoopzalen zeer belangrijke gevolgen gehad. Het moderne kunstlicht stelt namelijk de architect van grote theater- en bioscoopzalen in staat aan hun scheppingen alle mogelijke vormen te geven, die met de vroeger toegepaste eenvoudige verlichtingsmethoden nooit tot stand gebracht zouden zijn.

Het Gaumont Palace te Parijs en de New Victoria Cinema te Londen zijn treffende voorbeelden van dergelijke zalen. Bij beide bioscoopzalen heeft men — in boven elkaar gebouwde gaanderijen — met een breedte van ongeveer 60 cm.; een lichtinstallatie aangebracht, welke vanuit deze gangen onderhouden kan worden..

Beide zalen hebben bij een groot verschil van architectuur een zeer uitgebreide lichtinstallatie, waardoor de gehele verlichting enkele malen van kleur kan veranderen. Waar dus naast elke witte lamp ook nog rode, blauwe en gele lampen zijn aangebracht, die alle weer op apparaten zijn aangesloten, waarmee zij geleidelijk kunnen worden in- en uitgeschakeld, begrijpt men, dat deze installaties zeer kostbaar zijn.

Gebleken is echter dat, wanneer het eerste nieuwtje voor het publiek er af is, deze zeer kostbare kleurverlichting snel verveelt en dat al dergelijke theaters heel spoedig alleen nog maar de eenkleurige witte verlichting gebruiken. Ook de ingewikkelde fantasierlijke en kostbare lichtdecoratie, zoals die welke bijvoorbeeld het bovengenoemde Victoria Theater vertoont, blijkt snel te vervelen en te verouderen, zodat dergelijke geweldige lichtdecoraties slechts een kort leven beschoren is. Daarentegen is een rustiger en minder fantastische architectuur, zoals bijvoorbeeld in het Gaumont Palace, na jaren nog een zeer aannemelijke omraming van het witte doek.

Ter verkrijging van een rustige intieme verlichtingssfeer is een indirecte hoofdverlichting via zogenaamde koven tegenwoordig zeer in trek. Men onderscheidt hierbij drie soorten en wel de wandkoven, plafondkoven en vrijhangende koven. Men zou een koof het best kunnen omschrijven als een lichtgoot waarin de lichtbronnen zodanig zijn aangebracht dat ze voor het publiek niet zichtbaar zijn, terwijl het licht naar het plafond om de wanden, of een combinatie van die twee wordt uitgestraald, zodat deze als secondaire stralers dienst gaan doen.

Het komt wel eens voor, dat de architect een plafond wil uitvoeren met bladgoud of bladzilver, waarop dan — in lichte tinten — allerlei decoratieve figuren gespoten worden. Het spreekt vanzelf dat dan een koofverlichting in het plafond practisch onmogelijk wordt omdat dan elke gloeilamp (verspiegeld of niet) in het als metaal glanzende plafondvlak weerspiegelt en men vanuit de zaal precies het aantal gloeilampen kan tellen, dat in de koof is weggewerkt.

Verlichting van overige ruimten.

De decoratieve opzet van de verlichting bij bioscopen overweegt ook in de bijbehorende ruimten, zoals de hall, de garderobe en de foyer.

De buitenverlichting moet door middel van schijnwerpers (z.g. floodlighting) of door middel van neon-omlijsting zeer aantrekkelijk gemaakt worden. Het publiek moet door de aantrekkelijkheid van de gevel als het ware naar binnen gezogen worden.

BEWEERDE VERSCHIJNINGEN.

In verband met beweerde verschijningen van de H. Maagd te Heede in Westfalen heeft het bisschoppelijk ordinariaat van Osnabrück verklaard, dat het bovennatuurlijk karakter van deze gebeurtenissen niet bewezen is en het dientengevolge ongewenst is, dat bedevaarten naar Heede worden ondernomen.

ONTBINDING VAN HET GEZINSLEVEN.

In Britse Katholieke kringen heerste zeer grote bezorgdheid over de toeneming van het aantal echtscheidingen in Groot Brittannië. Toen in 1857 de burgerlijke echtscheiding werd ingevoerd, beliep het aantal echtscheidingen 300 per jaar, thans is dit gestegen tot 50.000. Prominente katholieke sociologen wijzen erop, hoezeer de maatregelen tot het herstellen van de sociale veiligheid illusoir blijven, indien het gezin, de kiemcel van de menselijke samenleving, steeds meer aan ontbinding bloot staat.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Los buitres" 7 en 9 uur.

CINELANDIA: „Campeon sin corona" 8 uur.

ROXY: „De Kribbebijter" 7 en 9 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van de wijkverpleging wordt tot en met 25 April as. waargenomen door Zuster Kerkhoven, Habaai, telefoon 2341.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 24 April as. worden waargenomen door Botica Wilhelmina (Punda), Hendrikplein 7, telefoon 2380 en door Botica Emma, Bredestraat 159, telefoon 1636.

CUROM:

Dinsdag: 6.30 Kinderuitzending; 6.50 Dinermuziek; 7.20 Uitzending in het Papiament; 7.35 Opera-concert;; 8 Nieuws; 8.15 Gevarieerde operette muziek; 8.30 W. Meyer: Grepen uit de Geschiedenis; 8.45 Negro spirituals; 9.30 De wereld schrijft...; 9.35 Metropool-programma; 9.55 Nieuws.

Kamer van Koophandel

Keeley Wilson & Co., Evelyn House, 62, Oxford Street, London W. 1 — England. Exporteurs van de „Keeley-Vac" electrische schoonmaakapparaten, „Keeley Wilson" electrische vloerwrijvers, electrische strijkijzers met warmte-controle.

Erling Wollan, Kristiansund Nn., Norway. Wensen in contact te treden met importeurs van Noorse gezouten en gedroogde kabeljauw (Bacalao-.

Andro Basic Materials Inc., 111 Broadway, New York 6, N.Y. — U.S.A. Wensen naar Curaçao te exporteren: Chemicaliën, kleur- en verfstoffen, sulfer, kunstmest.

Herbert A. Peisak Co., 125 Cedar Street, New York 6, N.Y. — U.S.A. Exporteurs van goederen in het algemeen. Speciaal echter in: gebruikte naaimachines op huishoudelijk en industrieel gebied, auto-onderdelen, rubberbanden, binnenbanden, artikelen van glas, huishoudelijke artikelen, schoenmakersgereedschappen.

Belmac Company, 183 Monticello Avenue, Jersey City 4, N.J. — U.S.A. Exporteurs van goederen in het algemeen. Gespecialiseerd in: Chemicaliën, Pharmaceutische artikelen, Textielgoederen, IJzerwaren en Electrische artikelen. Mcmenteel biedt deze firma ten verkoop aan: 2½ millioen lbs. zeep. (Nadere inlichtingen en circulaires hieromtrent ter inzage.)

The Middel East Advertising Agency, 6/32 Khan Al-Astrabady, Baghdad — Iraq. Dit agentschap biedt aan advertenties te publiceren van firma's welke hiervoor interesse hebben. De advertenties kunnen op verschillende manieren gelanceerd worden, zoals in dagbladen, op spoorwegstations, in bioscopen, bussen en vliegtuigen.

Deze aanbiedingen liggen op het kantoor der Kamer voor belangstellenden ter inzage.

De Secretaris.

Den Heer en Mevrouw

Lewis J. Rudy - Loewenthal

geven met grote blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter

ILSE - FRIEDA

16 — 4 — 48
4?3 So. Los Robles
Pasadena - California
U.S.A

2-2

---

19 — 4 — 48

Heden ontvingen wij het droevig bericht van het verscheiden van onze innigg.l.efde vader en oom.

F. H. Biervliet

in de ouderdom van 74 jaar, diep betreurd door kinderen en neven

Aruba
Elfriede
Paul
Martin
Marie —

Curacao
Aloysius
Yet
Dolf

„Teneinde de billijke en geregelde aanvoer van de door de Verenigde Staten gealloceerde producten op passende wijze te bevorderen, nodigt het Dept. Sociale en Economische Zaken Afdeling Aruba H.H. agenten en/of importeurs uit vóór 1 Mei a.s. opgave te verstrekken van de in het 2e kwartaal 1948 in de Verenigde Staten geplaatste of alsnog te plaatsen bestellingen voor de volgende groepen van goederen:

1. zeep, alle soorten
2. vetten en olieën, w.o. te verstaan margarine, reuzel, soya boonolie, lijnzaadolie, katoenzaadolie
3. staal
4. tarwemeel
5. vlees of vleesproducten.

De opgaven dienen o.a. te vermelden:

a. naam van artikel
b. totale gewicht of inhoud
c. prijs per eenheid fob of f.a.s. of c.i.f.
d. naam en adres van de agent en/of importeur
e. naam en adres van de Amerikaanse exporteur

Het Departement brengt voorts onder de aandacht van belanghebbenden, dat slechts de vóór 1 Mei a.s. ingediende opgaven in aanmerking komen voor aanbeveling aan het Amerikaanse Departement van Handel".

Dept. Sociale & Economische Zaken
Afdeling Aruba.

Algemene Surinaamse Vereniging J. P. F.

Onze landgenoot Drs Rudi van Lier spreekt a.s. Vrijdag 23 April s' avonds om half 9 in onze Club

Over

„Suriname's plaats in de West"

Ook niet - Surinamers zijn hartelijk welkom.

HET BESTUUR.

MEDEDEELING.

Wegens inventarisatie zal onze zaak gesloten zijn vanaf:

WOENSDAG 21 April t.m.
ZATERDAG 24 April a.s.

Afdeeling: Aanname en Afgifte Fotos geopend van 4.30 tot 5.30

Ingang: Keukenstraat...

EL LOUVRE S.A.
HEERENSTRAAT

2—1

WAARSCHUWING.

De Ontvanger van Aruba waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens INKOMSTENBELASTING dat ingevolge art. 72 van P.B. 1942 no 247, vóór of op de 15de April 1948 voldaan hadden moeten zijn definitieve aanslagen in de INKOMSTENBELASTING 945 en 946 en de voorlopige aanslagen in de INKOMSTENBELASTING 1947 gedagtekend vóór 1 November 1947; voorts dat deze aanslagen thans invorderbaar zijn geworden, en verzoekt hij, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan te zijne kantore te doen.

Aruba, 16 April 1948.

De Ontvanger van Aruba.

Nederlander, 34 jaar, algemeen ontwikkeld, met veel werklust en intitiatief gewend leiding te geven, wil zich met zijn gezin op Aruba vestigen. Hij zoekt positie en woning. In woningbouw, parker, of meubelfabricatie. Brieven onder lett. T. T. A aan Nijgh & Van Ditmar, Rotterdam.

Jaarverslag No. 61 - Beknopt 1947

Loopende Verzekeringen	$ 1,095,256,531
Nieuwe Verzekeringen	$ 168,418,091
Activa	$ 358,121,438
Inkomsten	$ 66,627,544
Reserve voor Onvoorziene Omstandigheden en Superavit	$ 18,509,628

Sinds de vestiging van de Maatschappij werden in totaal aan Polishouders en Begunstigden uitbetaald $ 361,434,660

THE MANUFACTURERS LIFE
Insurance Company

Hoofdkantoor - Toronto, Canada
Gevestigd 1887.
MORRIS E. Curiel & SONS, N.V.
Agenten

3—3

WIJZIGING TELEFOONNUMMERS

Wij deelen onze geachte klanten mede dat de telefoonnummers van ons bedrijf aan de Roodeweg als volgt gewijzigd zijn:

No. 3440.- TROPIC BAKERY. (BROOD- EN BANKETBAKKERIJ)
No. 3276.- EMPRESA HOLLANDIA. (VERMICELLI- FABRIEK EN KOFFIE - BRANDERIJ)

E. & G. MARTIJN 2-1

TE KOOP

Nieuwe Plymouth

4 deurs Sedan m. ingeb. l. en k. g. radio

Te bevragen

Plantersrust 7

KOOPEN IN USA

Nederl. zakenman, voor langere tijd in USA vertoevend, zag zich gaarne belast met kooporders, Amerikaansche markt door en door kennend: prima relaties; eventl. goede referenties Br. onder letter L. aan het bureau van dit blad.